

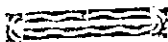
BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szereddán 7. Januáriusban 1789.

*Két reménység-felett esett történet; edgyik örven-
detes, a' másik szomorú.*

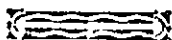
Ha volna egész Eropában egy olly Hatalomság;
ki a' Törökkel való Tengeri kereskedésben,
azzal, hogy a' Porta az Auszriai és Orosz Birodal-
mak által meggyengittetik, valami tsorbaságot lzen-
vendni láttatnék — ha vólnának ezen 2 nevezett Ud-
varoknak irigyjei; azoknak már az irigység titkos
áll-ortzáját bizonyoson most húzná le azon örvende-
tes izenet, mellyel egy leboss reptében jött Orosz
Kurir a' közelebb múlt Pénteken érkezék-meg Béts-
b

be — és a' melly olly igaz, mint kétszer kettő négy — hogy

U Orosz fő Vezér Hertzeg *Potemkinnek* vezér-sége alatt, az *Otzakov* Várát ostromló Orosz Tábor egész erővel és el-tökélttel indulattal ezen Várra rá-rohonván, egy veszedelmes véres tsatának végben menetele után, Decembernek 17-dikén Szerenstésen — de nagy Vér-Balatonnal meg-vevék. A' Várra lett rohanással 7300 Törököt le-vágtanak, és a' többit mind hadi-fogjokká tevék. Eddig ezen történet tsalhatatlan igazság — a' többit ezután fogjuk meg-irni, minekutánna a' F. Udvarhoz tett jelentésből végére mehetünk. — A' tsalhatatlan, hogy az Oroszok közzül-is egy két ezer ember *Otzakov* Várának áldozta életét. Következendő Levelünkben az egész történettel fog a' *Magyar Kurir* a' maga Erd. Olvasóinak udvarlani. — A' Fekete Tengernek edgyik partyán *Otzakov*, a' másikon által-ellenben *Konstántzinápoly* — nagyon egyenes út jó széllel.

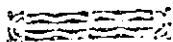
Kettős gyászban vagyon az Udvar! Midőn a' *Bráundenburgi Márkgraf* Pruzszus Hertzeg *Heinrikh*-nek halálára, ezen hónapnak 4-dikétől fogva Udvari Gyász hirdettetnék — már meg-érkezett vala Spanyol-országból a' *Kurir*, ki *Madridból* 18 napok alatt érkezett vala Bétsbe, és a' ki azt a' szomorú és váratlan hirt hozá, hogy a' Király 14-dik Decemberben, életének pedig, a' mint tudva vagyon, 73-dik esztendejében meg-hólt. Ezen szomorú izenetre a' múlt Vasárnap Gyászt — és így kettős gyászt öltözék az Udvar — de már ezen utolsó nem 8 napokig, hanem 6 hetekig fog tartani — az elsővel ed-

edgyütt 7-ig — és az első három hetekben az egész Udvar feljem gombos fekete Pofztó köntösben tafata *máslival* — az utolsó 3-ban pedig kinek hogy tetszik, de fekete fátyol kalap és kar kötővel fog a' gyász a' szokás-szerint tartani. — A' Dámák pedig a' fejér párkányazatú fekete főkötővel tiszta-fekete tafata ruhát hordoznak, az első 3 hetekben; az utolsó 4-ben pedig csak fél-gyászban fognak öltözni. N. *Magyar K.* Testörzö Hadnagy *Vass* Ur, ezen szomorú hirnek vétele után leg-ottan Kurirnak küldeték *Madridba*.

Béts, A' leg-bizonyosabb számvetés-szerint meghóltanak a' múlt éftendőben Bétsben a' belső és külső Várolokban 2964 férfiak, 2620 fejér-személyek, 3766 férfi-gyermekek és 3318 leánykák; mind öfzve — 12-ezer 668 személyek. Ezek közzül 541 Gutta-ütésben, 250 himlőben és 17 szerentsétlenség által hólt-meg. — Születtek és meg-kerefteltettek 4802 fiu gyermekek, 4574 leánykák — mind öfzve 9376-ton — és így láthatni, mennyivel hóltanak többen, mint születtettek. — Házafodtanak-meg 1939-en. — A' Bolondok házában 187 férfiak és 90 afzszonyok hóltanak-meg; de még azon szegény Magyar {életben vagyon; kivel az egész Világ el-nem tudná hitetni, hogy ő nem *Szent István* Király.

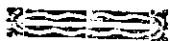
Bándt. — Minthogy a' Törököktől kéretett 6 hónapi fegyver-nyugváft ő Felsege meg-nem engedte, hanem 3 hónapok alatt olly fel-tétel alá rekeftette, hogy azt minden 10 nap alatt fel-lehessen bontani, 's azonban ezen szörnyü hidegekben is szüntelen hadi-készületeket téfznek, tsak azt lehet

itélni, hogy a' tavaszszal jó idején hozzá fognak a' tsatázáshoz, és a' Bétsi minden-napi hírek -szerint, melyet már közönséges Levelekben-is olvashatunk, Feldmarfal G. *Hadik* és F. M. B. *Laudon* lésznek a' Fő-igazgató Vezérek. — Ha a' tél így forgotja magát hószfazon, a' Tábori marhák' eledele a' Tavaszra halhatatlan drága lészzen. Már a' Húszárokat a' gyalog Sergekből ki-vállagották. — Bétsi ezen szörnyü hidegbe 600 Rékluták jövének-bé a' múlt Vasárnap, mind bé-kötött fövel. — A' Portának az ő fényes uralkodásának idejében még egy baja meg-nem gyült mint most; de soha a' hadi-készületekhez úgy hozzá sem fogott mint most. Az egész Világon minden Mahumed' Követők fegyvert fognak a' Tavaszra fogni. — Azt itéli pedig edgy, a' dolgokat mezfzéröl szemlélő Politikus, hogy 2 hónapok alatt leg-alább 2 hatalmofságok ki-fogják hirdettetni a' magok ellenséges tzeljokat; mert már *Ozakov*, a' fekete Tengernek költsa, Orosz kézben lévén, a' Tengeri kereskedők' Kintses Kamarájába más ajtón fognak bé járni, ezt pedig nem mindenek fogják irigység nélkül szemlélni — mely ezen 1789-dik elztendőben nagy dolgokat fog szülni. — Nem hiszfzük ugyan; de a' hir úgy érkezett Béts-be, hogy 100-czer Törökök vólnának a' Belgrádi útban, jövő félben, és hogy a' Belgrádi 3 ló-farkus Balsa *Serdskiernek* az az Feldmarfalnak tétetett.

Elegyes Tudósítások.

Az *Erláugi* Ujságban azt a' hétélt fellyül múltó Berliini Tudósítást olvassuk, hogy a' Német-orzági öfzve-

öfzve-szövetkezett frigyes Fejedelmektől a' jóvalot-
tatott volna a' F. Tsászárnak, hogy a' Bavariában
el-foglalt némely Helységeket adná-vizfsza, melyre
nézve a' *Toskánai* Nagy Hertzeget ök-is Romai Ki-
rályyá fognák választani. — Bizonyos Tudósítások
érkeznek ottan ottan Orosz-orfzágból, hogy itt a'
Jésuiták Szerzete a' *Moskai* Pátriárkhának óltalma
alatt napról napra nevededik — és ezek az Orosz
Tsászárnétól szemlátomást gyámolgottatnak. A' Pé-
tersburgban lévő Spanyol Követ panaszolt ezek-e-
ránt a' Tsászárné előtt, de femmi eleget tehető fe-
leletet nem nyert magának. Itt ezen Birodalomban
már alkalmasint meg-vagynak fogova, ha meg-ne-
vedekhetnek és magot teremhetnek, bizonyoson bé-
vetik még idővel Európának edgyik részit magok-
kal és teremni fognak. Az ész és az erő mindent
meg-győznek.

Pomáz 18-dik *Dec.* Ama nagy hírű vitéz Ka-
pitány *Brádi* Ur; ki már mind a' külső, mind a'
belső Ujság Levélekben el-temettetett vala, minek-
utánna egynéhány izben magát olly ditsőségesen
vifelte, és a' *Novi* osztrómában karján lábán febeket,
mellyére pedig a' Vitézek' arany keresztjét nyerte
vólna, mái napon arany keresztjével edgyütt a' *Po-
mázi* Inspectornál, mint leg-kedvesebb Barátjánál,
nem tsak életben, hanem kívánt friss egétségben je-
lent-meg. Egy igaz szívű Barátnak leg-kedvesebb
Baráttjának közönséges holt hira után való egéssé-
ges véletlen meg-érkezése mely ki-mondhatatlan örö-
met okozzan — azt tsak érzeni, de ki-mondani nem
lehet. — Ama jeles és Vitéz Hazafi Hadnagy *Gofz-*

toni László Urnak (kinek tüdője kerefsztül lövetett, és 4 oldal-tsontjai romlottanak-öfzve) élete meg-ma-radásáról bizottnak az Orvasók. — A' *Vurmzer* Ser-gétől kemény sebben lévő *Czigány* Kapitány és Had-nagy *Metkó* Urak-is veszedelmen kívül vagynak, és minél hamarább meg-gyógyúlnak. — A' N. M. K. Teflörző Seregnél vólt Kapitány *Dániel* Ur, ki most az ellenség előtt álló Sergeknél szolgál, Májorra tétetett.

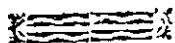
Lengyel-orfzdg.

A' Varfóból jött utófló Levelek erőfsen bizo-nyítják, hogy a' Prufzfszus gyámolhoz támofzkadott Lengyelek Prufzfsziához, azok pedig, kik ezekkel edgyet nem érthetnek a' Portához ragafzkodnak — és a' Politikusok' ítélete-szerint, ezeknek a' jelen-való efsztendőben nagy Perek fog le-folyni — és — de — mindazonáltal. — Midőn én némely mostoni környül-állásokról gondolkodnám, egy *Mefc* juta e-szembe t. i. Egy Kertész azon panaszolkodik egykor a' maga Ura előtt, hogy egy nyúl tanúlt a' Kertbe, ki minden Veteménnyit meg-szokta enni. Jól van! mond az Ur, én majd meg-szabaditlak tégedet ezen nyúltól — Várj nyúl! rövid órán ördögöt fogsz! Mi leszfz belölle? A' Kert' Gazdája flintát akaszt a' nyakába, 36 vadász kutyát és 3 Jágert maga mellé vészén — 's vadászni kezdik a' Kertben a' nyúlat. A' nyúlnak orrába hat a' Sáfrány illatja — szalad minden-felé — a' kutyák és Jágerek utánna; nem kedvez edgyik-is sem Salátának, sem árti-tso-kának, sem káposztának, murak, peter'fejem, vagy répá-

répának — mindent öszve-tapodnak — végre a' nyúl egy kert-jukon kereftül el-szalad a' kertből. Ekkor hivatja a' Kert Ura a' Kertészt és jelenti néki, hogy a' nyúl a' kertből el-üldeztetett, mint a' Nagy Vezér a' Bánátból. — Meg-járja a' Kertész az egész kertet — 's vakarni kezdi a' füle tövit — Na! így szól: a' nyúl ugyan el-szaladott; de Te Uram — Ti Jáger és Kutya Uramék nagyobbban meg-dolgoztátok a' Kertemet, mint a' nyúl száz esztendő alatt meg-dolgozhatta volna. Az Ur ezt feleli rá: tsinállyátok-bé azt a' jukot, mellyen a' nyúl ki-szaladott — nem fog többé bé-búvni — Notabéne! Nem ez a' nyúl; de bé ennek a' maradvánnya! *Qui habet aures audiendi, audiat!* Ki légyen itt a' Kertész — a' Gazda és a' nyúl? gondolkozzék ki-ki rajta — ha tudni kívánnya.

A' Tsillag vizsgálóknak egy nevezetes jegyzések. Azon a' nagy üflökös tsillagról, melynek ezen 1789-dik esztendőben lejendő meg-jelenéséről már olly fok Ujság-írók emlékeztenek, a' Berlińi Királyi Ég-vizsgáló azt jegyzette-meg az ezelőtt történt és írásban maradt példákból — hogy 1661-ben vala egy üstökös tsillag látható, mely azzal, a' mely 1532-töben jelent vala-meg, hasanló útban járt — és így 129 esztendő alatt megint meg-fogná mutatni magát, az az: az idén. Ezen meg-jelenendő üflökös tsillagról némelyek igen fokot irnak; de mi akkor írjunk, mikor meg-jelenik; mert az ilyen dolgoknak szokások fokszor ki-maradni.

Megint szomorú véletlen történet! Éppen ebben a' pertzben vevék Györgyből egy Levelet, melynek el-

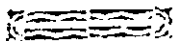
el-olvasásával az én érzékeny indulataimat meg-
nem tartoztathatám, hogy egy kedves Barátom Ha-
záját szerető eleven Lelkének meg-hidegedett árnyé-
kára göny-tseppeket ne-húllassak. T. T. Szeretők
Nagy István Uram a' Györi Rész. Prédikátor, ki a'
mi Anyai nyelvünknek gyarapodásában éjjeli nap-
pali szorgalmatofsággal munkálódik vala, ezen Új-
esztendőnek 4-dik éjtzakáján, 2 hetekig tartott for-
ró-nyavallyája után meg-hólt. — Az ezen T. T. Ur
által ki-adott 's adandó Magyar Könyvekre nézve
— Nevezetesen — A' Bibliabéli *Concordántzia*, mely-
is talám életének edgyik fítettő oka vala, — a'
vagy a' *Mutató Tábla* váltóinak valamennyire lehe-
tő vizafiztalásokra írhatjuk, hogy annak második
részét-is már jobbára ki-nyomtatatta, és 5 vagy 6
érfos helyével szinte egészfzen a' Sajtó alá el-ké-
szítette. — Ha volna valaki, a' ki ezen kedves volt
Barátomat úgy nézné, mint egy volt Helv. Vallá-
sú Prédikátort, az ellen *protestálok!* Ez egy min-
den Vallású Felebarátját személy vállagotás nélkül
egyenes szívvvel szerető, Hazája mellett buzgó, a-
nyai nyelvéért éjjeli nappali szorgalmatofságát fel-
áldazó Hazafi vala!

Erdélyben *M. Vásárhelyen* egy *Typografia* va-
gyon; van benne Deák, Német betű, Kalendáriom
lég, lineák és mind az, valami a' nyomtatáshoz
szükséges 2 Sajtóval edgyütt. A' betű közél 20 má-
fa mind ujj, ha valakinek, az ahoz tartazó épüle-
tekkel edgyütt, árendába ki-venni kedve volna, je-
lentse magát itten az *Ebhát* nevü utzában az 674
Szám alatt Tek. Doktor *Mátyus István* Urnál.

Külömbb külömbbféle jeles történetek.

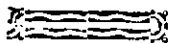
Ritka példa az, hogy egy Vezér annyira szerezte az ő katonáit, és olly módon gyönyörködjön ezeknek vitézi tselekedetein, mint *Ivurnzer* az ő győzödelmes Húzfárjait kedvelli. Ellenben kevés Sergek vagynak, a' kik olly érdemesek volnának arra. — Emlékezetes és méltó a' hír-adásra *Vurnzer* Generálnak a' Fő Hadnagy *Nájdorshoz* irt levele, melly a' *Tomásovetznél* történt ütközetet illeti, a' hol *Nájdorf* az ő maroknyi Húzfáraival nagy számu Törökséget meg-vert vala. Ezen történetet az Europai Ujság-írók többnyire meg-írták vólt; de mindynájan különböztek a dolognak elő-adásában, és tudtomra edgyik sem írta-meg vólta-képpen. Azon történetnél jelen-lévő és maga szemeivel látó hiteles Tudósító így tudósít arról; *Tomásovetzhez* érkezvén ütközetre jöttünk, de valamennyire későn. De bőven meg-írom a' dolgot, és külömben szólló hireknek ne adjon hitelt kegyelmed. Midőn a' Törökök *Vájszkirchenbe* bé-rohantak, *Lilien* Generálnak parantsolatott, hogy a' Temesfen lévő hidakat és az élés-házakat elégefse, és az ő Seregével a' Temesfen által a' nagy Sereghez vonja magát. *Lilien* a' hidakat fel-gyújtatta, az-alatt hajókon álló hidak készítették, hogy a' hadi pogyáz a' Temesfen által-költöztesék. A' hid-mellé vóltak rendelve *Lasci* Regimentjétől 30 legények 1 Tisztel, és egy Kapitány 70 vadászokkal. Okt. 18-dikán egy-néhány Törökök jötenek, és a' vadászokkal tsatáztak. Hamar megint 700 Spáhik, vagy Török lovasok a' ködös időben a' Temesfen által-mentenek,

embe-

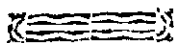
embereinket hátul kerülték, 30 vadászokat Kapitányokkal edgyütt, és *Lasci* Regimentbéli 23 legényeket a' Tisztjekkel egyetemben le-vágták. Egyébről nem gondolkozván viszfa akartanak térni. De Zemlinből útban valának a' Húzárok, a' kik a' nagy Sereghez útaztak. Az ő podjáfzok el-tévedvén a' Törökök kezébe került, a' kik mindent le-vágtak. Szerentsés dolgokon meg-részegülvén viszfa fietének. Szemközt jövéen egy Svadrom Húzárság, és a' sűrű köd miatt csak akkor vették észre a' Húzárok a' fok Törököket, midőn egymás előtt valának. A' Húzárok látván a' nagy erőt, meg-döbbenek rajta és viszfa-akartanak térni; de Fő Hadnagy *Nájdorf* bátran meg-szóllítja őket: „Viaim, ugymond, ha hátrálunk, minnyájan el-vezünk.” Egyéb nem kellett. Ezek neki vágtatnak, a' Törökökből 30-at le-vágnak, fokot meg-sebesítenek és a' többit meg-szalasztják. — Ezt tselekedték egy maroknyi Húzárok, mit nem viszen véghez egy vagy több Regiment okos és bátor Tiszteknek vezérsége alatt! Méltán ditséretet érdemel tehát a' Fő Hadnagy *Nájdorf*, a' ki nyilvánosságos vezedelemben az ő Húzárinak életét meg-tartotta. — Ezen történetnek meg-hallására írta valamár G. Gróf *Vurmzer Nájdorf* Urnak a' minap közölt Levelet.

Egy Posonyi Levélben a' többi közt ez iratik szóról szóra: Ide tekénts nem oda, itt a' lovas katoná, és pedig *Vurmzeré!* Tegnap válogatták-ki Posonyban a' lóra való legényeket a' földön futók közzül. E' volt bizva egy Húzárok Kapitányára; a' ki-is 300-nál többet ki-választott. De lesd-el édes Ötsém mitsoda tulajdonság kívántatott arra, hogy valaki

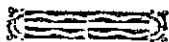

valaki alkalmasnak találtatván fel-vétefsen ezen válogatott jeles Vitézek Serege közé. A' leg-első kérdés-is a' vala: Tudsz-é Magyarúl? és ámbár más-ként leg-hellyesebb vólt-is, ha tsak ezen angyali nyelven nem mondotta: — — — nyisd - meg Uram; bé-tétették előtte az ajtót, és a' potséta mel-létt maradott. A' honnét mind Magyarokból áll, ki-vévén nyóltzat, a' kik Tót születésűek ugyan, de alkalmasint beszéllenek ök-is Magyarul, és még-kell jobban tanulni nékik. Vagynak itt öreg Hú-fzárok-is vagy 18-an; de olyanok mint a' földi-an-gyalok, kikkel-is eleget beszéllek. Nem sokára le-mennek Pestre, a' hol kardot, puskát, lovat kap-nak. „ — Eztet közlöm az Urral azért, mivel nem tsak ujságot foglal magában, hanem ítéletem-szerént az érzékeny Magyar szívet valamennyire látszatik örvendeztetni; és azért nem fogják unalommal ol-vasni a' Magyar Kurir' Érd. Olvasói.

Fő Hadnagy *Vukkásovits Fülöpnek* emlékezetes szép tselekedetei, melyeket a' mostani háborúban véghez vitt, nagyobbára esméretesek; de nintsen mindenek előtt tudva, hogy már fiatal korában ugy esmértette meg magát másokkal mint egy jeles ifjú, a' kiből valahára nagy ember válhat. Egy két törté-netet ifju korából elé-hozok az Érd. Olvasóknak gyönyörködtetésekre, és az említett Vitéznek ditsé-retére. Ezen mindeneknél szeretetben lévő fiatal Vi-téznak *Lelke* már az ő első virágában szépen ki-nyilt. — Az ifjú *Vukkásovits* Bétsben a' Kadétok' ne-velő házában vólt, a' hol Tudományokat és álla-potjához illendő Nemes gyakorlásokat tanúlt. Egy-
kor

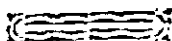

kor a' b6ldog6lt Kir6lyn6 b6-t6r a' nevend6kek h6-
z6ba, a' Tanit6kat 6s nevend6keket el6-hivatja, 6s
leg-el6fz6r ezt a' k6rd6st t6szi az El6lj6r6nak: Mel-
lyik viseli mag6t leg-jobban ezek k6zz6l az 6n kedves
Fiaim k6zz6l? A' felelet e' vala: Fels6ges Afzszony
mindny6j6n j6l viselik magokat, az ifj6 *Vuk6sf6vits* pedig
leg-ink6bb f6rj6su m6dra. Ennekut6nna tudakoz6dik 6
Fels6ge az ifjus6gnak gyarapod6s6r6l a' Tudom6-
nyokban, 6s mindedgyik Tanit6t meg-k6rdez6, m6-
lyik a' leg-jobbik 6s leg-szorgalmatosabb Tanul6 az
6 Tudom6ny6ban, 6s a' Fels6ges Afzszonynak h6-
mul6s6ra a' feleletek mind *Vuk6sf6vits*-nak d6ts6ret6-
re szolg6ltanak. De, 6des *Vuk6sf6vits*om, mond6
a' Kir6lyn6 ny6jafs6n mosolyodv6n, mivel a' m6ly-
s6ges Tudom6nyokkal anyira 6kel6ti mag6t, k6t-
ts6g kiv6l a' lovagl6fs6l, hartzol6fs6l nem sokat
gondol? — Ekkor el6-l6pnek a' t6ntz-lovagl6 6s
bajnok-mesterek, bizonyitj6k 6 Fels6g6t arr6l, hogy
ugy6n ezekben a' gyakorlat6kban-is j6val meg-el6zi
Vuk6sf6vits az 6 Tanul6-t6rsait. 6s h6t mindennek me-
stere, mond6 a' Fels6ges Afzszony, ez a' sz6p fia-
tal *Dalmata*! Ugy bizony, szeretn6m l6tni mik6nt
hartzol, vegye-el6 a' kotzperdet. — Azonnal hozat-
tatnak k6t kotzperdek, 6s *Vuk6sf6vits*nak a' Kir6ly-
n6 jelen-l6t6ben a' bajnok-mesterrel v6lt mos6 dolga.
A' millyen szelid tekintettel el6bb a' Kir6lyn6 el6tt
6llott; olly kem6nyen 6s vit6z6l n6ze, mid6n a'
kotzperdet kez6hez vette 6s hartzra 6llott vala. —
Viaskodott mintegy Oroszl6n fi6, 6s a' bajnok-me-
stert annyira meg-hevit6, hogy ez el-sz6gyenlette
mag6t a' Kir6lyn6 el6tt. Ezut6n m6fok j6v6nek;

de *Vukkásovits*; egymás-tán meg-győzte őket. — —
Fukkásovits 12 aranyokat nyer, és a' Királyné el-me-
gyen; de 2 hét múlva ismét el-jő, *Vukkásovitsot* elő
hivatja. *Fukkásovits* jön — kitsiny szívé — és ret-
teg. — Ugy-é, monda mosolyogva a' kegyelmes Afz-
szony, el-veztette a' pénzt; nó hol a' pénz? *Vukkásovits*:
Felséges afzszonyom! botsánatot kérek, a' pénz nin-
tsen már nálam! A' Királyné: Neki ajándékoztam,
szabad akarajában állott arra fordítani a' mire a-
karta, tsak hogy rofzra ne költötte legyen! *Vukká-
sovits*: Engedje-meg Felséged, az én szegény Atyám-
nak küldöttem. — A' Királyné: Kitsoda a' te A-
tyád? — *Vukkásovits*: Az én Atyám Hadnagy volt,
Tifztségét le-tette, és most minden fizetés nélkül
nyomorúságban él Dalmátziában: azt véltem hogy
Felségednek kegyelmét jobbra nem fordíthatom,
mintha az én szegény nyomorúlt Atyámát segítem.
— Nemes fiú! monda a' meg-illetődött Királyné,
és tsudálkozált és Anyai-szerelmet mútattak az ő
szemei. Szaporán vegye-elé a' tentát, pennát, pa-
piroft, és írja azt a' mit mondok: — (A' Királyné
diktál és *Vukkásovits* ír) „Édes Atyám! Ezt a' Le-
velet, a' mellyet én írt irok, a' Királyné diktálja.
Az én magam viselése, szorgalmatofságom, és fő-
képpen az én szegény Atyámhoz való fiúi szerete-
tem annyira meg-tettzettenek a' Királynénak, hogy
Atyám Uram ezen órától fogva minden elztendőben
200 forint fizetést nyerni fog, és én éppen most is-
mét 24 aranyokat ajándékba kapok.“

Alig érkezett-meg *Vukkásovits* Bétsben; azonnal
el-hírefedett az egész Városban *Vukkásovitsnak* jelen-
léte,

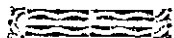

léte, és a' fokaság el-ment nézésére az ugy nevezett *Maltsáker Udvarba*, a' hol a' Vendég-házban *Vukáso-rits* tsendelsen ül vala; és meg-lem gondolá, hogy az ő kedvéért vagyon ottan annyi fok Nép; oly ditséretes szemérmetséggel bír.

Ezen alkalmatossággal nem mellőzhetem-el, hogy ennek a' vitéz és tudós Hazasinak, még egy jeles munkájáról emlékezetet ne tegyek. A' kereskedés és Magyar-ország örökké hasznát fogja venni azon országos útnak, mellyet *Vukásovits* Károlyvártól fogva Zengig épített vala, és a' melyről azt mondják, hogy párja nintsen Európában, mind erősségére, mind térségére, mind pedig arra nézve, hogy mind a' két részről árnyék-tartó-fák vagynak ültetve, és nem távol egymástól olly kútak vagynak, a' mellyek a' vizet magófsan fel-hányják. Ezeknél az el-fáradt útas meg-nyúghatik, és hives árnyékban meg-vidámíthatja el-lankadt tagjait.

Moldova. Jász Várofsából Dec. 1-ső napján.

Tíz napoktól fogva ifzonyú hideget szenvedünk, a' hó jó magófsan borította-bé a' földet; és mind azáltal *Románzov* Serege Tsütsoránál Sátorokban fekszik, és tolyó kementzéknél melegszik, a' mint ez-előtt meg-irtuk vala. *Románzov* nyóltz napoktól fogva ide váratik, és *Logofet* Rosznován meleg szobáiba várja a' Vezért. A' Görög Vallású Papok a' *Húft* Püspökkel edgyütt arra rendeltettek, hogy *Románzovnak* eleibe menjenek közöntésére; de nem tudván el-jövetelét, a' Pompa abban maradt. — A' mit előre mondottunk vala, az meg-történt.

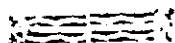

tént. *Kámenfzhi* Orosz Vezér *Gangurándl*, Benderhez 5 mértföldnyire a' Törökökkel és Tatárokkal meg-ütközött, 70 le-vágott és 27-tet el-fogott, a' kikköl egynéhányan *Jáfsz* Várofsából hozattattak. Ezek közt volt egy Török, a' ki a' múlt nyáron *Jafsiban* egy Görög Kereskedővel irgalmatlanul bánt vala. A' Kereskedő rája esmérvén tsúfosan meg-fzöllítja: Hát irgalmatlan kutya, vasban látlak tégedet! Hálá legyen az *Istennek*, a' ki bofszút állott rajtod! A' Török meg-nem indulván rajta, ezt feleli: Most keze-tekben és fogoly lántzaitok között vagyok, — — és mind azon kegyetlenséget el-követhetitek rajtam, mellyel én titeket üldöztem volna. — Az *Elmt* Serege *Ilusnál* körül belől fekszik. A' Romai Tsászfári Sereg Románban és Nyámtzban vagy on tsendefségben.

Az Orosz Seregnél lévő Hertzeg *De Linnyhez* küldetéek ennek fia a' Tsászfárnak Levelével, mellyből ki-tettzik a' Tsászfárnak jó akarata mind a' két Hertzeghez. A' többi közt ezekkel a' szavakkal él: Kedvelsebb és jobb Követet nem küldhettem volna kegyelmedhez, mint saját fiját. Ennél jobb úti-társot sem találhatott volna. Siettesse kegyelmed az ő útját, hogy mennél elébb Bétsbe érkezhessen.

Bétsből. Ő Felsege a' Tsászfár betegeskedik, és a' mint hirlelik Olasz-országba fog menni, hogy előbbeni egészséget a' jó Olasz-feredőkben helyre-állíthassa.

Pesten Dec. 30. dikán. Pest és Buda Városoknak szép Rend tartási között, emlékezetes az, hogy a' Dunán által a' jegen világosító lámpások vagynak éjtzakán ki-rakva a' járt útnak mind a' két-felén,

A' hideg meg-járta a' mi földünket, és keménye forgatja magát a' tél. A' múlt éjtzakán leg-erősebb volt a' hideg. Jöllehet a' szán út meg-likődött; mindazáltal eddig kevesen szánkáznak, hihetöképpen azért, mivel jobban gyönyötködnek a' meleg szobában, mint ezen fagyos vig-ságban. — Jöllehet Országunkban mindenütt jó dolgok volt a' Török raboknak, még-is a' Peelli mulatásról leg-inkább emlékezni fognak. Mind az Uri-személyek, mind a' köz-emberek nyájafan és emberségesen bántak ezekkel. Vóltanak ugyan elegen, a' kik nagyon neheztelték, hogy illy kegyelmesen bánnak a' Pogány rabokkal; de az értelmesek meg-gondolván, hogy ezen nyájasságnak valahára kivánt fogantatja lehet, helyben hagyták, és nem mint rabokat, hanem mint szerent-sétlen ember-társokat ugy tekintették ezeket. Azért dicséretre méltó némely Fő Rendű Uri személyeknek parkodások, hogy ezen pallérozatlan nemzetet meggyőzzék arról, hogy a' szelidség és nyájasság sokkal több örömet okoz, mint ama vad durvaság. — A' mint már a' mi Levelünk-ből tudva vagyon, hogy bántanak velek több méltóságok.

Indófitás.

A' kinek egy olly született Frantzia Mesterre vagyon, szüksége, ki Németül, Olaszúl, és Deákül-is jól tud; hogy magyarázhat — a' *Magyar Kurirnál* jelentse magát.